

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

107. An Capellæ exstructæ in Ecclesia, Ecclesia fiat compatrona ratione
sitûs ei concessi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

honor & utilitas Ecclesiarum & necessitas exegerit, reducere missarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis impositum eisdem Ecclesiis: ubi ob multitudinem eisdem satis fieri non potest: vel Eleemosynæ pro iis celebrandis adeò tenues, ut non facile inveniatur, qui velit se huic oneri subjicere, idemque etiam possint vi ejusdem indulti circa Anniversaria defunctorum officia, ut declaravit S. Congreg. super hoc interrogata ab Archiepiscopo Neapolitano apud Corr. cit. c. 11. hanc declarationem verbotenus recitantem. Quamvis tamen & hæc ipsa concessio illis sublata videatur vi decreti à S. Congregatione editi auctoritate Urban. VIII. ad Annum 1625. quod plura salutaria hac de re continet, & ad fūsum recitatur à Corr. loc. cit. n. 10. uti & responsiones ejusdem S. Congreg. ad plura dubia super hoc decreto orta. Nihilominus neque ante, neque per dictum Concilium potuisse, aut posse Episcopos reducere numerum missarum impositarum beneficio seu Capellania; cum de illis missis non loquatur Trid. ut patet, adeò que talen reductionem factam ab Episcopo esse nullam; recurrentimque esse pro tali reductione obtinenda ad Sedem Apostolicam, docent Corr. loc. cit. n. 5. & seq. usque ad 20. Barb. cit. alleg. 29. n. 9. Rodriq. qq. regular. 10. 1. q. 43. a. 13. Garc. cit. c. 1. n. 13. citans apertissimas hac super re declarationes S. Congreg. quibus tamen non repugnat quosdam Episcopos speciale à Pontifice indulatum habere reducendi ista missarum onera in fundatione imposita, ut videtur est apud Corr. n. 6. Quin & absolutè casu immunitorum adeò redditum beneficii, ut beneficiatus suo muneri & officio satisfacere commodè non possit, posse per Ordinarium reduci missas impositas beneficio, docet Azor p. 2. l. 6. c. 24. q. 6. Eòquod tacita sit ea patroni (credo per patronum intelligit fundatorem) pro eo casu voluntas.

Questio 106. Quid juris competat Capellaniis Ecclesia alicuius Collegiate intercessandi Capitulo?

1. Respondeo primò: Capellani etiam provisi in titulum (idem est de aliis beneficiatis, quounque nomine veniant, inferioribus Canonicis) non sunt de Capitulo, neque votum habent; Capitulum enim constituitur à solis Canonicis. de Luca, de Canonicis. l. 20. n. 6. Barb. de Canon. c. 37. Neque vocari debent ad communes tractatus cum Canonicis. Lott. l. 1. q. 15. n. 27. citans Gloss. in c. penult. decler. non residentibus. idemque verum dicit, etiam respectu emolumentorum, quorum participes sunt, qualia sunt anniversaria & similia. n. 28. Procedereque, etiam si participent de massa communii, & de omnibus aliis. n. 29. nisi forte talis participatio lis competenter jure proprio (v.g. dum massa conflatur ex bonis propriis & redditibus ipsorum; secus si ex redditibus bonorum Ecclesiæ; tum enim competenter iis jure Ecclesiæ Lott. num. 31.) vocandi namque tunc essent juxta regulam: *quod omnes tangit.* Lott. n. 30. citans Vitalin. in Clem. ut ii. de arte & qualitate. n. 3. Paris. l. 4. consil. 90. nu. 12. &c. Quod ipsum, ubi fieret ex consuetudine in Ecclesiis illiusmodi patrimonialium receptitis, etiam Collegiatis, & Cathedralibus, tolerabile esse, ait de Luca loc. cit. n. 12. in iis Capitulis, qua congregantur pro negotiis economicis, ac recta administratione malla, in qua tales presbyteri sunt æquè interessati, & consequenter etiam in electione

nibus Officialium in idem tendentibus, puta procuratorum & similium; nequaquam autem tolerandum tanquam manifestum abusum juris, ut intervenire debeant ac votum habeant in actibus alii jurisdictionalibus & præminentib; v. g. Electionibus Vicarii Capitularis sede vacante, Canonicatum, aliorumque beneficiorum ejusdem Ecclesiæ.

2. Respondeo secundò: Poterit nihilominus per consuetudinem induci, ut sint simpliciter de Capitulo, ut in eo vocem habeant non tantum Capellani beneficiati, sed & simplices talis Ecclesiæ presbyteri carentes titulo collativo. Luca loc. cit. n. 7. & 8. ubi etiam ait, requiri, ut talis consuetudo contra jus sit immemorialis, vel centenaria, vel saltē quadragenaria, cum titulo putativo seu colorato, ejusque fama benè probata.

Questio 107. An Capellæ exstructæ in Ecclesia, Ecclesia fiat compatrona ratione situs ei concessi?

R Espondeo: tametsi dari possit participatio juris patronavi & duo patroni, unus ratione suis seu fundi, alter ratione foundationis; seu unus ratione constructionis, alter ratione donationis; & hinc quoque Abb. ad c. ad audientiam. de Ecclesiæ dif. num. 11. dicat Ecclesiam concedentem situm ratione soli effici compatronam; idem tamen Abb. ait, de facto servari contrarium, & talem esse communem consuetudinem, testatur Lamb. l. 1. q. 8. a. 6. n. 4. Gonz. ad reg. 8. gl. 10. n. 12. &c. apud Card. de Luca de jurepat. d. 53. n. 6.

PARAGRAPHVS II.

De Vicariis, &c.

Questio 108. Qui veniant nomine Vicariorum injure?

R Espondeo primò: latissimè sumendo, nomine Vicarii venire omnes, quotquot vices aliorum, in quorum locum sufficiuntur, gerunt; Azor l. 2. c. 6. q. 1. Late sumendo illud in jure civili veniunt, qui in locum alterius magistratus, absentes scilicet, mortui, vel impediti substituuntur ab iis, qui ad hoc à lege potestatem habent. Barb. de jure Ecc. l. 3. c. 6. num. 1. in jure vero Canonicæ variam esse hujus nominis usurpationem, & pluribus convenire, qui ad tres classes seu species revocari possunt juxta Laym. ad c. 1. de off. Vicarii. in 6. n. 1. Prima est eorum, qui à Canone constituantur, ita ut propriam & ordinariam jurisdictionem obtineant, subordinatam tamen principaliori, qualis est Archidiaconus respectu Episcopi juxta c. 1. de off. Archid. Secunda eorum, qui ab homine nimis Superiori Ordinario constituantur, ita ut potestatem vel jurisdictionem diversam obtineant à constitente; quorum aliqui habent delegatam ad universitatem causarum, alii Ordinariam: tales sunt quodad jurisdictionem fori externi Vicarii, seu Decani rurales seu foranei, qui jurisdictionem delegatam & omnino dependentem ab Ordinario habent, à quo pro arbitrio ipsius deponi possunt: quandoque tamen ordinariam quandam habent subordinatam Episcopo; dum nimis constituantur per electionem Capituli ruralis ab Episcopo seu